

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
ifj. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Paoz-utoza 47. és 49. szám.

Bucsuzik a nagyasszony.

Blaha Lujza Debreczenbe jött. A magyar szinpad nagyasszonya bucsuzodik a debreczeniektől. A legdicsebb pálya futás után, amit magyar színművésznő elérhetett, a családi tűzhely szelidenyhelyéhez vonul félre, reszkető kézzel gombolyítgatva a múlt emlékeinek aranyfonalát . . . Ó micsoda múlt! Micsoda emlékek azok.

Mikor Blaha Lujza a debreczeni szinpadon első trilláit zengedezte, első bűbajos magyar tánczait lejtette és a magyar falu bokor-ugró szoknyás, pattogós menyecskéit és hajpántlikás iruló-piruló hajadonait elevenítette meg a magyar nőt jellemző szende bájjal és mégis a selyem szempilla alól kigugrázott gyújtó tűzzel, akkor még magyar volt a szinpad. Akkor még féltve, fúvó széltől is óvó édes szeretettel ápolták a szinpadon a nemzeti eszmények oltáritüzét. A magyar nyelv temploma, játszva oktató bűbajos iskolája volt a szinpad, a hova felnőtt és az ifju szent áhitattal sereglett. Nemes derűvel avagy mély gondolatokat érlelő eszmével, a hazafias erőt, magyar büszkeséget ébren tartó nagy érzések gyümölcseivel, virágaival tértek

onnét a tűzhelyhez, karikába gyűjtve a ragyogós szemü hallgatóságot, a kik epedve lesték, hogy is volt hát, mint is volt hát a színházban?

És akkor az atya el is mondhatta a fiának, az anyja a lánykájának, hogy mit is játszottak a színházban. Azokból a játékokból épült, okult, nemesedett a fogékony lélek. Mig ellenben ma tanácsosabb a tűzhelynél hallgatni. Vészes terület a szinpad. Hastánczosnők, trágár bohócok, zagyva idegen nyelv, orca piritó idegen nóta, lábat a nyakba vető idegen táncz, az idegen fajtalanságok mocsárba sülyedt örömtanyája. — És most még Blaha Lujza is bucsuzik tőlünk. Pedig ha eltávozott a magyar szinpad utolsó, igazi nagyasszonya, teljesen felülkerekednek a lármásan vartyogó béka madámok és beka muszjék . . . Közönség, színészek, írók egyiránt bünösök vagytok ebben. De mit folytassam tovább, hisz bucsuzik a nagy asszony és nincs a ki nyomába lépne. A szétrombolt oltárokat betemeti a fű, a dudva, a mocsár . . . Hopplá! Ugrádozzatok, vartyogjatok békácskák!

ifjabb Móricz Pál.

Vasárnapi levél.

Ma már nem elég, hogy a foglalkozások szerint külön- és külön csoportokba tagolódik a társadalmunk, ezekhez a nyavalyákhoz most még a felekezetieskedő szűklátókörűség is folyton áskál elválasztó, szétszakgató árkokat. Csak itt Debreczenben, a közelmúlt alakulásait szemlélvén, tekintünk szét, szomorító tapasztalatokat szerezhethünk.

Olvasó kört alapítanak és elnevezik: „református olvasó egyletnek“, a jótékony és úgy hiszem az önképzés gyakorlásának szép jelszavával ifjusági egylet alakul, elkelesztelik „zsidó ifjak egyletének“, pedig hát itt Debreczenben, néhány tuczat osztrákkatonatisztet és nevelőkisasszonyt leszámítva, mindnyájan magyarok vagyunk; mi helye tehát a felekezetieskedő bagolyváraknak; a hova az önzetlen, az őszinte testvéri szeretet és béke fehér galambja soha nem rak fészket. . .

Hálátlan munka baglyokat istápolni. Szébb, bölcsőbb törekvés ennél a széthúzásra — noszogtatás nélkül is — hajlandó beteges magyar társadalmat egységesíteni, marakodó kórságából gyógyítani. Tehát ne

válaszfalakat építsünk, hanem bástyát, melyen belől az igaz magyarság harcra- és munkára készen támogatja egymást.

Egyébként „a zsidó ifjak egyletére“ vonatkozólag azt a hirt hallottam, hogy ezen egyháznak a papjai és főbb emberei közül számosan elítélték ezt az okatlan, éretlen *elszigetelési kísérletet* és hogy az egylet „Debreczeni Ifjak Jótékonyági Egyesülete“ czimen, minden felekezeti jellegtől szabadon, újra alakul . . . Helyeslem! A szereplési viszketetgtől visszatetsző tuzásra ragadtatott némely zsidó származású ifju embernek a balgafogását így terelték helyes, elfogadható irányba a bölcs, a tapasztalt, a tapintatos öregek.

Jó az öreg a háznál!

Nem mondom én, hogy a hithűséget meg kell tagadni; sőt inkább gyakoroljuk azt buzgón otthonunkban, templomunkban, egyházunk életének határain belül. Ez üdvös, ez hasznos, ez kívánatos; de ez viszont a magyarság érdekeivel ellentétes, határozottan elvetendő, hogy bármily czimen felekezeti

A függetlenségi pártpolitikáról.

A fent irt czim alatt dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő, a „Független Magyarország“ főszerkesztője, ez a törhetetlen erélyű függetlenségi politikus, ki a legutóbbi nagy nemzeti harcban szóval és tóllal fáradhatatlanul dolgozott, egy újabb fellette érdekes röpiratot adott ki. Röpiratában élénk eszmecserét folytat a függetlenségi pártpolitika czélja megvalósítási módja s eszközei fölött. Őszintén előtárja a nagy nemzeti harcban tapasztalt ugynevezett hibákat, ezek alapokait s orvosságait s végül is oda jut, hogy kívánja a negaczió elve helyett a harc megindítását az egész vonalon s e czélből még a delegációba való bemenetel érdekében is sikra száll. Foglalkozik a szociális kérdésekkel, a választási jog kiterjesztésével s különösen a függetlenségi pártok között szükséges egyetértéssel s együtt munkálkodás szükségességével. Érdeklő művéből idézzük a következő kiválóan fontos részeket.

Szaktudás.

Minél kevesebb frázis, de annál több szorgalom és annál nagyobb gyakorlatiasság legyen irányadó. Mit ér az, ha időközönként odadörögjük a nagy igazságokat, melyek olyanok, mint a vaktöltésű ágyu, nagyot szólnak, de kárt nem tesznek s a szakdolgozokban oly rémitő tudatlanság uralkodik, hogy pl. a

nyavalyákat oltunk a mi lázas társadalmunkba, melynek az egészséges szellemi emésztéshez szükséges értelmi fogai még mindig nem hasadtak ki.

Ez az oka, hogy az igazán alkotó, teremtő tehetségeinket, értem például a minden rendű művészeket, írókat sem becsüljük meg úgy, mint más — nálunknál kisebb, de öntudatosabb nemzetek is becsülik.

Nálunk a bukfenec mestereknek, a gépek zakatolását tulsikoltó süvöltős papagályoknak, a fintori pofaju majmoknak, a tolvaj szarkáknak, az öklelős szarvu bikáknak, a szemérmetlen legyeknek, az okos heréknek, az emberi szemétdomb férgének áll a vásár. Ezek hiznak a magvető tehetségek által elhullajtott búzákból. Ezek ékes palotákat építenek a szemétdombokra is.

Csak itt Debreczenben is hány üres fejű, tartalmatlan, ravasz emberke pöffeszedik és hány, de hány magvető tehetség járja kopottan, árván a siralomvölgyének tuskés gyalogutjait . . .

Szabad Hajdu.

A GŐZMOSÓDA ÁRJEGYZÉKE MEGJELENT!

zárszámadásokhoz az egész ellenzéken csak egy embert ért, Komjáthy Béla s ha ő neki történetesen, mint 1902-ben is, ép a tárgyalás alkalmával halaszthatatlan családi ügyben el kell utaznia, nincs, a ki felszólaljon s ezáltal az 1200 milliót minden ellenőrzés nélkül költhetik el úgy, hogy a zárszámadásokat s az állami számszék jelentését senki kezébe nem vette s át sem olvasta.

Harc minden vonalon.

Azaz fel kell venni a küzdelmet a szabadelvű-párttal az ország összes kerületeiben, nemcsak az országgyűlési, de a községi és törvényhatósági választásoknál is és a parlamentben is minden téren, hol eddig a párt vagy lanyha volt, vagy egyáltalán fel se vette az éléje dobott keztyűt.

Nem szabad engedni, hogy a kormány erejét koncentrálhassa pár kerületre és pár erős ellenzéki emberrel (a legjavával) szemben, azon okból, mert ott, ahol biztos győzelemre nincs kilátás, fel se vesszük a harcot. Jelöltet kell állítani mindenütt, hogyha tiz függetlenségi van is, saját elvei szerint szavazhasson s a párt el ne züllyék. Alkalmat kell adni pártunk hiveinek, hogy küzdenek, e küzdelemben megerősödjenek s győzni megtanuljanak. Így, mint ma, szétzüllyenek legjobb kerületeink.

Pártjának és eszményének tesz szolgálatot az, ki bukásra is fellép, mert erőt köt le s ezáltal máshol könnyíti meg a győzelmet. Olyan szolgálatot tesz, mint az a csapat, melynek az ütközetben az a célja, hogy feltartóztassa az egyik szárny rohamát míg a másik oldal győzelemre jut.

És a községi, vármegyei élet? Vannak vármegyék, hol a képviselők majdnem mind függetlenségiék s a megyegyűlés és a községi képviselőlet majdnem kizárólag kormánypárti. — Szégyenlettem olvasni is, hogy nagy Biharmegyében, hol 9 kerület a miénk, alig akadt 20—25 ember, ki az adó-megtagadás mellett szavazott volna. Ezért is bizonytalanok a kerületeink s ezért sem tudunk eléggé megerősödni. Szakítani kell tehát a negáció politikájával az egész vonalon.

Szociális kérdések.

Erős harc, gyakorlati kérdések felkarolása megtermi a párt erejét és meghozza hódító népszerűségét. Igyekezni kell megnyerni és megtartani a nagy tömegek rokonszenvét és támogatását. Elevenné kell tenni és kibővíteni a párt meglevő szociális programját. Fel kell karolni a kisember, a milliók érdekét, mert ezen nyugszik az állam és ki kell terjeszkedni a gazdasági bajokra mindenben.

A röpirat a „Független Magyarország” hirlapkiadó vállalat kiadásában jelent meg. Ára 1 korona.

Négyezer vasutas Budapesten.

— Vasutasok csatája. —

Négyezer vasutas tart ülést ma vasárnap Budapesten. Egy részök, tán a fele, vidékről zárandokol fel, hogy szavával gyorsabb haladásra biztassa a megindított akciót a kenyérért. Mert kenyérért vivatik a harc és nem kényelemért. Mellőzött és munkával megrakott, sanyargatott kis emberek izennek hadat a kiváltságosan díjazott semmittevésnek. Akikről bizonyosan lesz szó a lovardai gyűlésen.

Nem volna rosszul díjazott ember az államvasutak területén, ha nem volna sok nagyon jól díjazott. A vasuti igazgatás ma-

gasságában szinte röpködnek a kormányzók. Szalonutazásra jogosított fő, közép és alszertartás mesterek, tarifa-főgondnokok ellenző-tengernagyok és vészfelsőhercegek, akik az államvasutak bevételéből lefölnöznek egy-egy milliót. Teljes egy milliót? Hányfelé osztana ez az összeg jólétet, könnyű megélhetést, egészséget, ha azok számára juttatnák, akik 420 korona évi fizetésért tüknek szinte háborus felelősséget, zimankót, téli fagyot, nyári hőséget, gyakori leszamarazást, még gyakoribb pénzbiroságot, adót, nyugdíjlevonást. A vasuti szolga, aki néha életét is oda czipeli az ütközők közzé. A váltóór, akinek a hivatása egyenrangú ama katonáéval, akit most vezetnek ütközetre. Mert minden vonat érkezése nála a csata kezdete milliók védelme árért, emberekért.

Miért ilyen igaztalan a berendezkedésünk. Miért adunk foszlós fonatosat ötven embernek könnyű hivatalért, mikor ezen az értéken ötvenezret táplálhatnánk kenyérrel?

Ugy tudjuk, hogy a vasárnapi értekezletnek Justh Ferencz főmérnök lesz az elnöke. Boldog ember, a ki vagyona jussán független és nincs oka aggódásra, ha szavai nem simulnak majd a máv. spanyol etikettjének szabványaihoz. De tudjuk azt is, hogy az egybegyűltek elé biztos ígérettel járulhat, amelynek bevaltása megtörténik a jövő szerdai ülés rendjén. A kereskedelmi miniszter benyújtja törvényjavaslatát, mert az elégtelen követelése igaz és jogos és a küzdők mellé sorakozik az egész ország.

És mi hisszük, hogy néhány hét múltán a csatavonalon Orsovától Zsolnáig helyre áll a nyugalom.

Mi az ujság?

Az ó-kanizsai osárda új lakója.

Alig mult néhány napja a rémes csárdabeli gyilkosságnak, az áldozatok vére még meg sem száradt, a gyilkosoknak pedig nyoma veszett s ime már új lakója van az ó-kanizsai csárdának Sutics Tecza személyében. Az új csaplárosné valóságos typusa a tüzről pattant magyar menyecskének. Mikor az egyik vendége azt kérdezte, hogy nem fél-e a borzalmas gyilkosság színhelyén, az új csárdásné nagy bátran felelte: nem félek bizony, szeme közé nézek én az ördögnek is. Es gyürkőzött is már, hogy megfogja a a gyilkos nyaka-csigolyáját. Majd megmutogatta, hogy a két meggyilkoltat milyen állapotban találták meg. Mikor a vendég elment, így szólt:

— És ha én most haramia volnék, mit cselekednék?

A szép csaplárosné nyugodtan vett ki a kötője alól egy hatlövetű töltött revolvert és a vendég homlokának szegezte.

— Lepuffantanám mint a verebet . . .

Családi öröm a kávéházban. Különös jelenet játszódott le tegnap egy aradi kávéházban. Egy csinos asszonyka egészséges fiugyermeknek adott életet a nagy nyilvánosság előtt. Ezt csinálja utánunk Páris. Kávéház nélkül nincs élet. Annaira nincs, hogy még az élet születéséhez is kávéházra van szükség. Szóval: a mi társadalmunk egy nagy részének nincs otthona. Létezik számára valami vaczok, ahol meghuzza magát éjszakára s amiben eszik, iszik, hanem ez nem otthon, csak lakás, amiből menekülni szeret. A jobbat nem képes megfizetni s — minek is . . . A

kávéház ad meleget, társaságot, még muzsikát is, ott elszaladgálhatnak a gyerekek is az egyéb vendégek lábai alatt, sőt művelődhetnek is a képeslapok révén. Arról azonban igazán szokjanak le a hölgyek, hogy a kávéházban szülik meg a gyermekeiket. Valami ügyetlen pinczér rá talál taposni az új szülőltre.

*

A másik gólyás eset meg a vonaton következett be. Franconi Edéné, egy gödöllői lakos felesége tegnap Gödöllőről vonaton ment a fővárosba. Utközben egy egészséges fiu gyermeknek adott életet. A sivalkodó kis jövevény nagy feltűnést keltett a vonatutasai között, akik a mentőket értesítették az esetről. Amikor a vonat a keleti pályaudvaron megérkezett, a mentők már várták is az anyát és az egészséges apróságot a Rókus-kórházba szállították. Még megérjük, hogy — ennyi sok érdekes és kedves meglepetés után — valamelyik szerkesztőségbe is leszáll a gólya! . . .

A férj kötelessége. A Kuria most egy válópörben a következő döntést hozta:

— A férj tartozik nejét saját szüleiével szemben is a bántalmazások ellen megvédeni s he ezt nem teszi, a nőnek férje házából való távozása sem szándékos, sem jogtalan s így ellene a távozás alapján a házasság felbontása hűtlen elhagyás címen nem kérhető.

Egy sóbánya végveszedelemben.

Máramaros-Szigetről írják: A Máramaros-Szigethez közel fekvő Akna-Szlatina bányahelyen, hol napok óta aggódnak a Kunegunde sóaknába özönlő viz pusztításai miatt s a főbányahivatal vezetősége és a miniszteri szakértők is mindent elkövetnek, de most kezdenek a legkomolyabban aggódni. A száz év óta művelésben lévő Kunegunda akna ugyanis, melynek ürege a Pável sósfürdőbe, az ugynevezett Szlatina-Füredre vezető országut alatt is elterül, pár hét óta gyanus repedéseket tüntet fel. Körülbelül egy hét előtt Szabó Sándor alispán és Bakó István az állami építészeti hivatal főnöke is kimentek a helyszínére, hogy a gyanus repedéseket megsemmélik, a főmérnök nem találta éppenséggel megnyugtatónak a helyzetet. A bányából folytonosan szivattyúzzák a vizet, de a baj nem enyveszik, az országuton pedig olyan süppedések mutatkoznak, hogy kénytelenek egy időre a rendes közutat elzárni és a közlekedést másfelé terelni, nehogy netaláni bányabeszakadásnál még nagyobb szerencsétlenség is történjék. Azzal az eshetőséggel a szaktérfaik már számot vetettek, hogy a közel jövőben a Kunegunda nagy aknát mind sürűbben lepi el a Tisza folyóból beszivárgó víz, most azok a tünetek teszik legkomolyabbá a veszedelmet, melyek az országuti gyanus, mindinkább fokozódó süppedések szakadásából magát az egész bányaközsége fenyegetik. Ezen bajok elhárítása a közigazgatási hatóság gondját is képezi, mely a bánya felett lakó nép biztonságára ügyelni tartozik, minden tőle telhetőt elkövet. A megfigyeléseket napról-napra folytatják. A felmerült óvintézkedések a környék lakosságának aggodalmát még fokozzák.

Karlsbádi edények של פסה **DEBRECZEN, Piacz-utca 73.**
legolcsóbban kaphatók **Dr. TIHANYI házban.**

Kossuth Lajos markotányosnöje.

(Százötven éves korában meghalt.)

A csabai szegényházban nagy multu, érdekes matróna halt el tegnap. Boldis Katalinnak hívták és 104 tavaszt látott a mindenható Sors jóvoltából.

A matuzsálemi kort ért anyóka a negyvennyolczas világban ismert alakja volt az Alföldnek. Mint Kossuth Lajos markotányosnöje részt vett a toborzásokban is s a haj! akkor még tüzes szeme kacintásával sok daliát csalt a nemzetiszín lobogó alá.

Szeretett is ezekről a hódításokról beszélni Kató anyó, a minthogy kifogyhatatlan volt a mondani valója sok egyebekről is.

Napoleonról és Kossúthról beszélt legszívesebben, ám ha megeredt a nyelve, sorra jött a „nagy kolera“ is.

Egyébként pedig leánynak vallotta magát mindenha s igen érdekes, hogy asszony volta csak most tünt ki halálakor, mikor nacionáléját a hatóság összeállította. E szerint Boldis Kata leányasszonynak hites ura is volt.

Hívták pedig a boldog férjet Gorkó Mihálynak, a kivel 1817. évben lépett házasságra a csókos ajku Katicza.

Ez azonban régen volt, olyan régen volt, hogy Boldis Katalin emlékezni se akart rá.

A szabadságharcz kitöréséig éltek együtt Gorkó Mihályval. Akkor Kata asszony is, jó Gorkó Mihály is beállottak a nemzeti ügy szolgálatába s Gorkó gazda bizony beleharapott a fübe Kápolna mellett . . .

Igy jutott özvegyiségre Boldis Kata és Kossuth Lajos oldala mellett, hol a pesti utcákon, hol Debreczenben, hol otthon Békésmegyében járt-kelt, hűsítő italokkal, dohányfélével tartva jól a szabadságért fegyvert fogott hadat.

Most meghalt . . . És mindörökké egygyé lesz azzal a földdel, amelyet imádott s a melynek üdvéért hősi lélekkel szenvedte végig, nélkülözés és veszély közepette a szabadságharcz sötét napjait.

A bajomi rablógyilkos megszökött.

A hézagos első hiradások nyomán megírtuk, hogy Jenei Balázs, a nagybajomi rablógyilkosság kiszenvedett áldozata úgy halt meg, hogy gyilkosára vallomást nem tett. Teljesen megbízható helyről a rablógyilkosság igen érdekes részleteiről kapunk hírt s betetőzi a szenzációs esetet az az értesülésünk, hogy az elvetemedett rablógyilkos megszökött.

A vasfejtő áldozat.

Jenei Balázs, az ötvenesztendősi öreg áldozat, a mint ezt a bonczolás megállapította, egyike volt a legérdekesebb fizikumok-

nak. Szervezete valósággal csodája az erőnek, a szívósságnak.

A gyilkos merénylet kedden reggel történt s Jeneinek iszonyu sérüléseivel volt ereje hazavánszorogni Nagy-Bajomba, ott részletes vallomást tett az előjáróság előtt, azután felkereste az orvost, bekötöztette a sebeit és még harmincz óráig élt. Pedig, mint a bonczolás megállapította, a gyilkos ólomvégű füttyköseivel eltörte jobb karját, homlokosontján öt centiméter átmérőjű lyukat ütött s a csontnak szilánkjai összeroncolták agyát, egy másik ütés pedig, mely fejébubján érte, végig repesztette a koponyacsontot. Ezekkel a szörnyű sebekkel járt fönn és élt harmincz óráig eszméletnél, a mi valóságos biológiai csoda.

Ez a szívóssága okozta azután közvetve azt, hogy rablógyilkosa megszökött.

A csendőrség ugyanis Fekete Pétert kihallgatása után szabadon bocsátotta, mert a leütött ember élt, sőt azt hihették környezői, látva, hogy sebeit nagyobb panaszkodás nélkül türi, hogy kiheveri a merényletet. S tették ezt a csendőrök azért, mert az új bűnvádi perrendtartás megszorítja a fogvatartás feltételeit. A rablógyilkos pedig, amint szabadnak érezte magát, nyomban kerekelt oldott. Mikor a helyszínen nyomozó Korn Lajos nagyváradi alügyész a rablógyilkos előállítását rendelte el, a kiküldött csendőrök azzal a jelentéssel tértek vissza, hogy Fekete Péter eltűnt nagyrábéi lakásáról.

Korn alügyész kiadta az elfogatási parancsot, de a rablógyilkos hajszolása tegnap estig semmi eredményre nem vezetett, pedig a környék összes csendőrsége mozgósítva van.

A meggyilkolt vallomása.

A meggyilkolt vallomásából kiderült, hogy Fekete egyike a legközönségesebb gonosztevőknek.

Tudta, hogy Jenei szakajtó kosarakat adott el Nagy-Rábén és a szomszédos Tordán, s mikor az öreg ember Tordáról jövet a rablógyilkos háza előtt haladt el, utána ment s a nyílt országuton hozzája csatlakozott azzal az ürügygyel, hogy ő is Bajomba tart. Utközben megkínálta áldozatát pálinkával s mert az öreg ember nem fogadta el, maga hajtotta fel a szeszt.

Barátságosan beszélgetve ballagtak, a gyilkos halogatta gaz merényletét, mert az uton sokan jártak. Mikor azután Bajom határában néptelen lett az ut, elébe ugrott és ólomfejtő botjával az öreg emberre sujtott.

Jenei karjával fogta fel az ütést, amely eltörte karcsontját.

A védő kar tehetetlenül, bénán hanyatlott le s a szerencsétlen ember könyörgésre fogta a dolgot.

De Fekete homlokon vágta, rákiáltott: — Ej kutya, ennek így kell lenni, pénz van.

A csapás földre terítette az embert, s a gyilkos még egyet ütve fejére, kivette az elalélt ember 25 koronáját s eltűnt.

Harmincz óra múlva meghalt.

Két óráig feküdt eszméletlenül, azután bevánszorogott a faluba, vallomást tett és 30 órai kínlődés után meghalt.

A nagyváradi ügyészség táviratilag utasította az összes bihari csendőröket, hogy a megszökött rablógyilkost nyomozzák és elfogva szállítsák be a királyi ügyészség fogházába.

A rablógyilkosság áldozatát tegnap temették el Nagy-Bajomban nagy részvét mellett.

Bűnben született, bűnben halt.

Az énekesnő leánya.

Az anyja valamikor a kisebb vándorszintársulatoknál volt énekesnő a hetvenes években. Lejtényi Ella néven szerepelt. A kisvárosi aranyfiatalság körülrajongta és a kis énekesnő nem maradt érzéketlen az ostromlók előtt. Szerette a pezsgőt, a könnyelmű életet és elbukott, mint annyi más. Gyermekeit dajkaságba adta, maga pedig élte világát.

Egyszer valami nagy mulatságon meghült, a kórházba került. Hónapokig feküdt élet-halál közt, míg végre fölépült. De haj — testben és lélekben összetörtén. A hangját elvesztette teljesen, úgy hogy nem térhetett vissza többé a festett falak világába. A gyermekeit idegenek nevelték. A legnagyobb leányát, mikor valami vidéki szállóban kapott alkalmazást, magához vette.

Tizennégy esztendő volt a leány. Szép, fejlett rózsabimbó, mint egykor ő, a körülrajongott énekesnő. Sokat hanyódott a szép Etel az anyjával Nagy nyomorba jutottak és ekkor bűnbe esett a leány is. A kávéházi pénztárban mosolygott évekig, hanyódott — vetődött szerte az országban, megfordult Debreczenben is, ahonnan kitiltották. Fokról-fokra sülyedt. A kórházból a börtönbe került, ahol be is fejezte hanyatott életét. A tüdővész, a hirhedt Mária-nostra fegyintézet betegsége ölte meg a szép Etelkát, akinek a kegyeiért sok urficska és cselcsap ur versengett pár esztendővel ezelőtt is.

Az ázsiai világháború.

Port-Artur után Vladivosztozk.

Nagy büszkeséggel hirdetik az oroszok, hogy a 40 kilométer hosszú vasut a Bajkál tő jegén elkészült s a vonatok két nap óta közlekednek rajta. Az orosz technikai tudás diadala ez a vasut a jégén, a mely állítólag még négy hónapig elég szilárd lesz arra, hogy vonatok közlekedjenek rajta. A forgalomnak óriási könnyébségére van e vasut, nem kell többé átszállani, a muni-cziót a vonatról lerakni, szánon tovább szállítani s aztán megint a vonatra rakni. Egyenes, folytonos vasut vezet Karbinig, ahová Moszkvából 40 nap alatt ér el a vonat. 40 nap a tulzsnfolt vonaton 30—40 fok hidegben! A szegény orosz katonák e 6000 kilométeres vasuti ut alatt többet szenvednek, mint a harcztéren.

Az angolok előnyomulása Tibetbe.

Pétervárról írják, hogy megfigyelést érdemel az a nyugalom, a melylyel az Oroszország és Anglia közötti összeütközés eshetőségét tárgyalják. Az a körülmény, hogy mindkét turkesztáni hadtest parancsnoka s két kozák sereg parancsnoka, Iwanow, ki hosszabb ideig Pétervárott időzött s most sietve visszautazott állomására, azt engedni következtetni, hogy a fennebb jelzett s bizonyára nem óhajtott eshetőséggel a czári ud-

Tudatjuk a n. é. közönséget, hogy **műhelyünket** meg-nagyobbítva, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy **mérték szerinti megrendeléseket 24 órán belül** (kényes lábakra is) a legnagyobb pontossággal **saját műhelyünkben** készítünk, valamint óriási raktárt tartunk **háziilag** készült **női-, férfi- és gyermek cipő** és **csizmákból.**

Mandel és Társa
kizárólagos cipő raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 44. sz.

varral is foglalkoznak. Tény az, hogy a helyőrségeket a transkapsi vasutvonal menten megerősítették. Különösen Asabad-ot, Merw-et és Knok-ot. Ez azt mutatja, hogy a kormány elhatározta, hogy minden gyanus mozdulatát az angol csapatoknak Tibetben vagy Afganisztán felé hasonló intézkedésekkel fogja ellensúlyozni.

Ujabb az a hír érkezett Pétervárra, hogy közelebről kétezer emberből álló újabb angol haderő nyomul s már Tsnungba érkezett nagy rémületére a környékbeli tibetieknek és kínaiaknak. A tibetiek a hatalmakhoz intézendő tiltakozással fenyegetőznek.

Vladivosztok előtt.

Londonból jelentik: Japán pánczélosok és torpedózúzó megámadták az este a Vladivosztok előtt veszteglő orosz hajókat és a „Bojarin” „Askold” s a „St. Petersburg” orosz csatahajók elsüllyedtek. A japánok minden nagyobb veszteség nélkül hatoltak a kikötő elé, hol az erődöket bombázzák. A harc folyik.

Berlinben a Vossische Zeitung külön kiadásban jelenti, hogy a japánok 5 szállítóhajón légénységet szállítottak a partra, a melyek még a mai nap folyamán erősítést kapnak. Az oroszok partraszállást nem tudták megakadályozni.

Londonból táviratozzák, hogy Vladivosztok lángokban áll.

Az orosz gőg netovábbja.

Kuropatkin orosz fővezér kijelentette, hogy a háboru talán nyolcz hónapig is tart. Azután hozzátette:

— Egyébként pedig gondunk lesz rá, hogy ne lássa viszont hazáját egyetlen japán se, akit ellenünk háboruba küldenek!

Csak hogy kettőn áll a vásár.

Agyonlőtt lengyel katonák.

Mint a Kurjer Poznanski jelenti Varsóból, három lengyel katona szökevényt az oroszok a varsói citadellán agyonlőttek.

Az oroszok bosszúja.

Az oroszok borzasztó bosszút állottak az őket nyugtalanító bensülötteken. Csungari folyó közelében az oroszok egy falut felgyújtottak és aztán borzasztó vérfürdőt rendeztek a lakosság között, melynek főmán a nőket és gyermekeket sem kímélték.

Az orosz hajóhad elzárása.

Washingtonban a japán követ közzétette a tokiói jegyzéket, mely jelenti, hogy a csütörtöki támadáskor elsüllyesztett japán hajók elzárták a portarthuri kikötő torkolatát. Tehát ennyire összezsugorodott az orosz győzelem hire. Egyébként a hivatalos jelentés így hangzik:

„Négy régi hajó, melyeket néhány torpedóhajó kísért, február 24-én reggel behajózott a portarthuri kikötő bejáratába, hogy a kikötő torkolatát elzárja. Az a cél, hogy ezeket a hajókat elsüllyesszék, eléretett. A tisztek sértetlenül visszajöttek. Bár a hajóhadunkról szóló jelentés nem közvetlenül Togo tengernagytól érkezett, nem forog fenn kétség, a hajóhad biztonsága iránt.”

Szökni akart a koreai császár.

Londonból táviratozzák, hogy Japán Koreában alkirályságot létesített. Szöuli rezidensé Tugarovot, helyettesévé Katot nevezték ki. A rezidens az utóbbi héten a

szöuli császári palotában lakott, hogy megakadályozza a császárt abban, nehogy a reá várakozó francia hajón elmeneküljön.

Az orosz hajóknak nincs szentük.

Londonból jelentik, hogy a japán flotta eltávolította a korai hadihajókat a csemulpoi kikötőből és elfogta az orosz szénbányatársaság összes hajóit. Ez a legfájdalmasabb csapás az oroszokra, mert szén nélkül olyan a tengeri hadereje, mint a huszár ló nélkül.

Legújabb távirataink.

Londonból jelentik, hogy a posujiti öbölben is erős csapatokat szállítottak partra a japánok.

Korbinban, az orosz főhadiszálláson el vannak készülve a japánok oldaltámadására, mert a partraszállást úgy sem tudták megakadályozni.

Az oroszok Balmit kiűritették.

Pétervárról táviratozzák, hogy Pflug tábornok jelentése szerint a japán hajóhad 25-én Dalmi felől jött és a portarthuri kikötő előtt álló Askold, Novik és a többi orosz hajókkal megütközött, (Ezek a hajók már aligha léteznek.) azután dolivnai öböl bombázta, ahol az egyik torpedózúzó harcsképtelenné tette. A japánok nagy tulsulyban voltak.

Tokióból táviratozzák, hogy Kaninra tengernagy jelenti, hogy a portarthuri kikötő ellen e hó 25-én, a gyújtó hajókkal intézett támadás nem vezetett teljes eredményre. Az oroszok egyik torpedóüldöző hajóját elsüllyesztették. Részletes jelentést Togo tengernagy küld.

Osztrák hajó Honkongban.

Honkongból jelentik Bécsbe, hogy a „Kaiserin Elisabeth” szerencsésen odaérkezett.

A társaságból.

A régi időkbeli felidéztünk tegnap egy érdekes betyártörténetet, amelyről ma sokat beszéltek. Régi embereknek ez a történet romantikus eseteket juttatott eszébe. Ezek közül való, amit L. József földbirtokosról beszéltek. L. József még akkor java legény ember volt, ma már unokáit beczeni.

Szabolcsban gazdálkodott az édesapja jószágán s olyan ember volt, hogy nem igen ijedt meg a tulajdon árnyékától. De egy májusi éjjelen, mikor a mezőkön az akácvirág illatát vitte a szél, ugyancsak oka volt, hogy megrémüljön. Valaki zörgetett az ablakán. Sobri Jóska, a híres nevezetes szegénylegény. A fiatal földesur kitekintett az éjszakába s a borzalom fogta el, mikor az ablak alatt a fegyveres banditát megpillantotta:

— Mit akarsz Jóska?

A betyár levette válláról a puskát s a falhoz támasztotta:

— Azt akarom, gyere ki a füzesbe egy óra mulva. De gyere ki, nem lesz bántódásod. Egy hajad szála se görbül meg, isten engem úgy segítjen. A hóka lovadon gyere, mert sietős a dolgom veled.

A fiatal gazdát megnyugtatta a betyár fogadása. Eleinte töprengött, hogy mit te-

gyen, de aztán mégis csak elhatározta, hogy kilovagol a füzesbe. Ha nem tenné, sokkal rosszabb lenne. Hát mindenre elkészülve, hajnalra járt az idő, elvágatott a barátságtalannak látszó randevura. Ott már türelmetlenül várt rá Sobri a czimboráival. A haramia vezér elébe lovagolt:

— No csakhogy megjöttél, okosan tetted. Hanem siessünk, mert futnunk kell innen. Arra akarlak kérni patkoltasd meg a sárgámat.

A földes ur egész testében megremegett. Ez nagy kívánság. Ilyet nem tehet. Ha megtudják, hogy elősegítette az üldözött betyár szökését? Még rut kriminalitásba fogják. Sobri látta a habozását:

— Ne töprengj tedd meg amire kérek, sohse fogod megbánni, itt a becsületem s kezét nyújtotta a fiatal embernek.

A földbirtokos fölverte a kovácsát, aki gyönyörű új patkót vert a sárga lábára azon az éjszakán. É Sobri Jóska harmadnapra a Nyírségben megszorították a perzekutorok. Börtönbe került és iszonyatosan vallatták: honnan a friss patkó a lován? S ez alatt L. József elkészült a legvégsőre s csak várta a pandurakat, hogy vigyék a betyárok bűntársát. De a pandurok nem jöttek mivelhogy Sobri Jóska még az akasztófa alatt se vallotta meg, akárhogy gyötörték, ki tett jót vele, mikor a halálba kergették.

UJDONSÁGOK.

— Vasárnapi istentiszteletek.

Február 28-án vasárnap délelőtt 9 órakor a ref. templomokban. Nagytemplomban: Uray Sándor püspöki segéd lelk. Kistemplomban: Csighy Andor s. lelkész (a gyülekezettől ez alkalommal bucsuzik el.) Kossuth-u. templomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Isptályban: Szele György lelkész. Csapókeri imaházban: Kovács János népiskolai felügyelő. A homokkertben szintén 9 órakor lesz az istentisztelet. — A római katolikus templomban: az istentiszteletek f. hó 28-án, mint mely böjt II. vasarnapja, a következő sorrendben fognak tartatni. Délelőtt szent misét mondanak: 6-kor Szabó István, 7-kor Pák Emil, 8-kor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymnasiumi ifjuság vesz részt; 9-kor az ünnepélyes nagymisét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános tartja segédlettel s azután Pák Emil predikal, háromnegyed 12-kor misézik Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. A fél 12 óras misét mondja: Ruzska Zoltán. Délután fél 3 kor kereszténytanítás, tartia drt Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános, 3 szor keresztényi ajátosság. — Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— Vasárnapi gyűlések. Vasárnap délután 3 órakor a Kossuth-dalkör a város háza nagytanacstermében, míg délután 3 órakor a vendéglősök és kávéosok az Otthon kávéházban tartanak gyűlést Hauer Bertalan elnöklete alatt.

— Hagyomány a közkórház javára. A debreczeni közkórház szép hagyományhoz jutott mostanában. Néhai özvegy Tassi Józsefné, Balogh Julianna emlékezett meg e derék emberbaráti intézetünkről a végrendeletében, kétszáz koronát hagyván a közkórház számára. A végrendeleti végrehajtó azt f. hó 20-án be is fizette a kórház pénztárába.

Pártoljuk a hazai kisipart!

A legfinomabb és legdivatosabb keztük, valamint a legrészletesebben készült sérvkötők, háskötők stb. a legjutányosabb áron kaphatók és megrendelhetők

VITÁRIUS BÉLA

külföldön tanulmányozott keztüsi- és kötszerész mesternél

DEBRECZEN, Fötér, Bádogos u. (Tisza-palota.)

Tóth Béla gyógyszerész mellett.

— **Újabb szakipari tanfolyam Debreczenben.** A kamara felhívására a debreczeni timár-ipartársulat letárgyalta a kereskedelmi miniszter által kilátásba helyezett timáripari vándortanfolyam kérdését s megismerkedvén a szaktanfolyam szervezésével és tanítási anyagával, elhatározta, hogy a kamara után ilyen tanfolyam elnyeréseért lépéseket tesz. Az ipartársulat június vagy július hónapra kéri a tanfolyamot s a kamara e kérelmet soron kívül pártolólólag terjesztette fel a miniszter elé.

— **Az álmódi új lelkész.** Egy debreczeni származású, tehetséges ifjú lelkésznek a megtiszteltetéséről és kitüntetéséről közlünk szíves-örömet hirt. **Idősb Könyves Tóth Sámuel** bátyánk, Sámuel nevű jeles fiát, a hazafias nagy magyar debreczeni papnak, néhai Könyves Tóth Mihálynak érdemes unokáját tisztelte meg az álmódi ev. ref. egyház bizalma, ugyanis Könyves Tóth Sámuel poklostelki lelkészt f. hó 21-én, egyhangulag választották az álmódi ev. ref. gyülekezet lelképásztorául. Nemcsak kötelességből robotol, hanem egyháza ügyeit igazán szíven viselő és szeretettel munkáló derék ifjú lelkészt nyertek az álmódiak.

— **Levél a szanatorium-est ügyében.** Lukács György főispán urtól, az országos szanatorium-egyesület elnökétől levelet kaptunk, melynek lényegét ajánljuk a debreczeni közönség jóindulatú figyelmébe: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Nagy köszönettel vettem a t. Szerkesztő Urnak a debreczeni szanatorium-est érdekében kifejtett eddigi fáradozását s midőn b. lapja pártfogását a hazafias és emberbaráti cél iránt továbbra is kérem, egyúttal van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy az estét márczius 13-án tartják meg Rákosi Jenő közreműködésével, ki ez alkalommal először megy Debreczenbe. Én magam is örömmel megyek nagy magyar városuk falai közé, hol a szenvedő emberként színlódó magyar testvéreinkért hallatott hívó szó máris élelem visszhangra talált. Kérem tolmácsolja t. Szerkesztő Ur mély köszönetemet és elnökségüknek, főképen gr. Wenckheim Frigyesné ö. Kegyelmségének köszönetét azok iránt, kik a rendezőbizottságba felhívásunkra már beléptek és be fognak lépni. Az est teljes műsorát, a többi szereplők nevével pár nap múlva elküldjük s kérem, szíveskedjék odaadni, hogy a jelzett napon más hangverseny vagy ünnepély lehetőleg ne tartassék. A tavasszal különben az első népszanatoriuma építését a gyulai városi erdőben Czigler Győző egyetemi tanár tervei alapján megkezdjük, ezen munkánkban biztatást ad a debreczeni társadalom és sajtó meleg rokonszenve. Maradtam hazafias üdvözléssel Lukács György főispán, a József főherceg szanatorium egyesület elnöke.

— **Sertésvész a debreczeni tanácsoknál.** Hivatalos értesítés szerint a debreczeni VII. állategészségügyi kerület 2 tanácsán a Bánkon sertésvész szórványos fellépése megállapított.

— **Az elepi gazdák gyűlése.** Az elepi dűlőutak rendezése ügyében február hó 28-án vasárnap délelőtt 11 órakor a város-háza nagyteremben tartandó értekezleten megjelenésre az elepi birtokosokat felkérem. Rickl Antal.

— **Lejárt pályázat.** Szombaton járt le az egyéki segédjegyzői állásra hirdetett pályázat. Összesen négy pályázat érkezett be és pedig: Nyéka Mihály egyéki, Harsányi Béla józsa, Kovács Ferencz b.-ujvárosi és Molnár Dezső felsőábrányi segédjegyzők pályázatai. A választás vasárnap lesz.

— **A kereskedő ifjak társulata.** márczius 15-iki ünnepélye előtt még egyházi felolvasást rendez ma vasárnap délután 4 órakor József kir. herceg utcai helyiségében, melynek műsora az eddigiekhez hasonlóan szakszerű és szórakoztató részből áll és melyre úgy a t. főnök, mint az alkalmazott urakat tisztelettel meghívja a szakmivelő bizottság.

— **Adakozás a homokkerti ev. ref. imaház részére.** Szatmári Juliánna debreczeni lakosnő a homokkerti ev. ref. imaház részére egy gyönyörű piros selyemből készült, aranyrojtjal szegélyezett kenyértakarót, két fehérselyemből készült, szintén arany rojtjal szegélyezett pohárterítőt adományozott.

— **Birkózóverseny Debreczenben.** A birkózás nemes sportját akarja állandóan meghonosítani Debreczenben **Wladimir** orosz birkózómester, a ki **Vecsey Zoltán**, a kiváló sportterfiu lelkes ádózatkésztségével a tornaegyletben birkózó tanfolyamot nyitott és állandó érdeklődés mellett tanít. A debreczeni uri emberek, akik a különböző sportokat eddig is üzték, nagyon megkedvelték a birkózás sportját is, amely a legegészségesebb és leghasznosabb sportok közül való. A birkózó tanfolyamot szorgalmasan látogatják. A tanfolyamon dr. **Rudolfy Imre** és **Hajnal Dezső** váltak ki eddig. Nagyerejű, vasizmu uri ember mind a kettő, akik a márczius 20-án tartandó versenyen is ki fognak válni az amatőrök közül. A versenyen az ország leghirnevesebb amatőr-birkózói vesznek részt, úgy hogy a debreczeni birkózó-verseny országos jelentőségű sportesemény lesz.

— **Felolvasó est a Dréher sör-csarnokban.** A debreczeni jótékony polgári asztaltársaság felolvasásokkal, szavaltokkal és hangversenyyel egybekötött, családi jellegű, estélyt rendez márczius 5-én szombaton este. A műsort a rendezőség az estély napján fogja csak közzétenni, annyit azonban már előre elárul a rendezőség, hogy kedves meglepetések várhatók.

— **Halálozás.** Szomorodott szívvel tudatjuk felejthetetlen jó nőm, édes jó anyám, hű gyermek, meny, testvér, sógori és jó rokon, néhai **VILMÁNYI ERZSÉBET**, polgár Nagy Andrásné asszonynak f. hó 26-án hajnali 3 órakor, életének 26-ik, boldog házasságának 2-ik évében, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 28-án d. u. 2 órakor fognak Csokonai-utca 52-ik sz. házunktól a ref. egyház szertartása szerint a nagy templomban tartandó gyászszertartás után, a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtételre rokonnainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904. február 26. Anyósa: Özv. Polgár Nagy Gaborné, Barna Mária. Sógornői: Nagy Zsuzsanna férjével Polgár Kozák Jánossal és gyermekeik, Nagy Mária férjével Polgár Kozák Andrással és gyermekeik. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. Bánatos férje: Polgár Nagy András és gyermeke Katicza. Édes anyja: Özv. polgár Vilmányi Istvánné,

Pápai Sára és gyermekei, illetve testvérek: Juliánna férjével, polgár Tóth Józseffel és gyermekeik, Mária férjével, polgár Faragó Györggyel és gyermekek. Béke poraira! A temelést Dankó M. tem. int. rendezi.

— **Pénztárvizsgálat a város-házban.** A városi házipénztárban szombaton egész nap a pénztárt vizsgálta a **Kovács József** polgármester elnöke alatt működő bizottság, amelynek tagjai voltak: dr. **Magoss György** h. főügyész, **Roncsik Lajos** főszámvevő és **Kiss József** bizottsági tag.

— **Letartóztatás a lakodalomban.** Vigan tánczolt a Simonffy-utca 53. sz. alatt a lakodalomban **Juhász István**né **Balog Teréz** tiszta-szöllősi menyecske, akit a rendőrség örökre kitiltott a város területéről. A menyecske titkon visszaszökött, de a szemfüles rendőrség éppen akkor tartóztatta le, amikor a lakodalomban javában rakta a csárdást.

— **Piaci botrány.** Boldog Zsigmondné varga utcán és Kis Péterné asszonyok a piacon csúnyán összeverekedtek. A kontyolás vége a kihágási bíróság előtt fog lejátszódni.

— **A Kossuth Dalkör 1904. évi február hó 28-ik napján, vasárnap délután 3 órakor a város-háza nagyteremben évi rendes közgyűlést tart.** A közgyűlés tárgyai: 1. Hymnus, előadja a dalkör. 2. Évi jelentés. 3. Zárszámadás, számvizsgálat jelentése pénztárnok részére a felmentés megadása. 4. Az 1904. évi költségelirányzat megállapítása. 5. Alapszabály módosítás. 6. Netaláni indítványok. 7. Tisztújítás. 8. Szózat, előadja a dalkör. Debreczen, 1904. febr. 10. Az elnökség.

— **Házasságkötések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: **Tóbi József**—**Rickl Margit**, **Mogyoróssy Zoltán**—**Balogh Ilona**, **Tóth János**—**Komáromi Mária**, **Varga Ferencz**—**Pastyán Zsófia**, **Molnár István**—**Enyedi Margit**, **Kántor Sándor**—**Szabó Vilma**, **Szilágyi István**—**Varga Eszter**, **Siket Bertalan**—**Pantu Zsuzsanna**, **Szegi József**—**Burai Juliánna**, **Bihari István**—**Matolesi Mária**, **Ábel Gyula**—**Balogh Erzsébet**, **Steindl György**—**Párny Anna**, **Weberth Antal**—**Szajtler Róza**. Összesen 13 pár.

— **Az Iparos Ifjak Önképző egy-lete** vigalmi bizottsága mindent elkövet a márczius 13-án tartandó emlékünnepele sikere érdekében. Most már a végleges műsor is meg van állapítva, ami méltó a márcziusi nagy napok emlékének megünneplésére, a műsort itt adjuk: 1. Nyitány; előadja **Kiss Gyula** és zenekara. 2. Talpra magyar; szavalja **Kaliczky Ernő**. 3. Felolvasás; irta és felolvassa dr. **Körössy Kálmán**. 4. Márczius 15. **Jakab Ödöntől**; szavalja **Grünfeld Hermann**. 5. **Kossuth-dalok**; előadja **Kiss Gyula** és zenekara. Műsor után táncz reggelig. Belépő jegy 60 kr., családjegy 3 kor. A meghívókat a hét végén bocsátják ki.

— **Kivándorló betyárok** czimen ujdonság jelent meg lapunk szombati számában. **Szöke Sándor** és társa nem a legkellemesebb világításban voltak feltüntetve ezen a **rendőrség információja** után írott hirben, azon alkalomból, hogy nevezettek **utlevelet** kértek és állítólag Amerikába kácsolódnak. Mivel ezek a sorsüldözött emberek ezen hírekből csufoltatásukat olvasták

— **Még ezideig raktáron nem létezett** —
jó minőségű
gyermek-, leány- és fiu czipőinket
ajánljuk
a t. vevő közönség szíves figyelmébe.

Neumann Testvérek
TISZA PALOTA.

ki, az este a szerkesztőségben megjelentek és kifogástalanul, tisztességes hangon életök nehéz helyzetét akarták feltárni. Mi készséggel meghallgattuk volna őket, de, hivatalos dologban, távoznunk kellett és mire a megállapított időre visszajöttünk, Szóke uramék már nem voltak sehol. Ugyanis az egyik nyárfalevél szívü alkalmazottunk ezen időközben rendőrkért telefonozott. Jöttek is a rendőrök, pedig szükség sem volt rájuk, pedig mi nem hívtuk őket, sőt az ellenünk volt és felette sajnáljuk, hogy a kis ujdonság hőseinek előadását meg nem hallgathattuk; mert ha méltatlanság helyrehozásáról van szó, mi akkor nem ösmerünk személyválogatást és hivatásunkkal függ össze, minden rendü rangú és sorsu embert meghallgatni.

— **Növendékek hangversenye.** Ehrlich József zenetanár f. évi márczius hó 10-kén d. u. 5 órakor, az Arany-Bika disztermében előhaladott tanítványival hangversenyt rendez. Műsor: 1. Mozart. Nyitány. Don Juan. Vonós négyes. Előadják: Vásáry István első hegedű, Vásáry András második hegedű, Ehrlich József ur mély hegedű, Vásáry József gordonka. 2. Östen th. op. 193. Havasi gyopár idylle. Zongorán előadja: Nagy Jenő. 3. Bloch J. 25. mű. Magyar ábránd. Hegedűn előadja: Balogh Margitka. 4. Kafka J. Op. 80. Lengyel szerenád. Zongorán előadja: Ehrenfeld Irma k. a. 5. Kéler Béla. Alföldi bucsuhangok. Hegedűn előadja: Simonovits Andor. 6. M. Weber. Op. 62. Rondo brillante. Zongorán előadja: Fülöp Etelka k. a. 7. Dancla Ch. Op. 118. Air varie Montegchi et Capuletti. Hegedűn előadja: Mandel András. 8. a) R. Schumann. Op. 29. Zigeunerleben. b) M. Moskovszki Dances espagnoles. Zongorán előadja: Tótváradi Korniss Géza. 9. Lehar F. Magyar Ábránd. Hegedűn előadja: Vásáry István. 10. Rákóczi-induló. Átirta Ehrlich József. Zongorára és zenekarra. Előadják zongorán 4 kézre: Fülöp Blanka és Etta k. a. Első hegedűn: Vásáry István, Mandel András, Simonovits Andor, Balogh Margit, Balogh László, Czeglédy Béla, Nagy Endre, Fráter Tibor. II. hegedűn: Vásáry András, Kandel Imre. Mély hegedűn: Csákány J., Gordonkán: Vásáry József, Balogh Gábor. Gordonkán: Balla Gergely. A hegedű számokat zongorán kíséri: Ehrlich József.

— **Tréfás álarcos és jelmezestélyt** rendez ma vasárnap este Szabó Miklós táncztanító a Margit fürdő disztermében. Az estélyen díjak is lesznek szétosztva. Belépti-díj 1 kor. 20 fil. Kezdeté 7 órakor.

— **Vadállatias férj.** Kisirt szemmel, vérző orcával állított be a rendőrségre Harsányi Jánosné Szabó Julis, 30 esztendőös hajduböszörményi születésű menyecske, hogy panaszt emeljen a hitese ura ellen, aki a rendőrorvos látélete szerint súlyos testi sértést követett el rajta. Bevallotta a siró asszony azt is, hogy mintegy három hónap előtt a vadállatias lelkületű férj, amikor már négy hónapja volt áldott állapotban, úgy meggázolta, hogy annak következtében elvesztette magzatát. Akkor az amugy is nagy beteg asszony marólugot ivott, de a jókor alkalmazott ellenszer megmentette az életnek. Az asszony akkor férje könyörgésére nem tett följelentést ellene, hanem eltemette titokban magzatát, de most, amikor belátta, hogy a férje ujra a régi kegyetlenséggel üti-veri folyton, akár részeg, akár sem, feljelentette. A rendőrség az orvosi látélet alapján megindította a vadállatias férj ellen a vizsgálatot.

x **Új női ruhavarróterem.** Özv. M. Ring Marie és veje mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitünő magvakon kívül, még különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

x **Menyasszonyi** kelengyék és alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása Lám Sándor üveg és porcellán üzlete. Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarok.

TÁVIRATOK.

Fészkelődő oláhok.

Az aradi „Tribuna Popurului“ czimű oláh hetilap felhívást intéz az oláhsághoz, hogy lépjen a sikra és minden oláhlakta körületben állítson jelöltek. Felhívja az oláhság vezetőit, hogy jelentkezzenek, ha képviselőjelöltséget akarnak vállalni. (Több jelölt lesz, mint választó.)

Az utolsó delegáció ülés.

Vége a delegációk tárgyalásainak. Rövid üléssel záródott be. Papp Géza kérte, hogy a delegáció iratainak tárgymutatóját készítsék el, Münnich Aurél az osztrák és magyar delegáció határozatait egyezőknek találta, tehát szentesítés alá mehet. *Burián* báró közös pénzügyminiszter a király nevében köszönetet mondott a delegátusok hasznos működéséért és elismerését fejezte ki. *Firczák Gyula* püspök hódolatát fejezi ki a királynak, aki alkotmányos jogaink legfőbb öre és köszönetet mond a közös hadügyi kormánynak, hogy a magyar ifjaknak lehetővé tette a katonai pályára való lépést. Az ülést Szapáry Gyula gróf zárta be.

Az ideai hadgyakorlatok.

Feltünő hirt közöl a bécsi „Reichswehr“ czimű katonai lap. Azt írja, hogy az ideai hadgyakorlatokon a magyarországi hadtestek nem vesznek részt, hanem csak a II. VIII. IX. és XIV. osztrák hadtestek. No ezen csöppet sem busulnak a magyar bakák.

Letartóztatott orosz író.

Pétervárról jelentik, hogy az orosz rendőrség *Amenszky* előkelő író letartóztotta. Az a vád ellene, hogy *Mihájlovszky* író temetésén izgatós beszédet tartott. A tanulók azt állítják, hogy *Amenszky* nem is beszélt. De ez az orosz rendőrségnek mellékes, a fő hogy a szabad gondolkozású író lakat alatt legyen. Nagy a büne: lengyel származású.

Az obstrukció erősödése.

Bécsből késő este érkeztek meg a delegátusok Budapestre. **A volt nemzetipártiak kijelentették, hogy a történetek után az obstrukcióhoz csatlakoznak.** Szentiványi Árpád le akarta társait beszélni, de azok megmaradtak elhatározásuk mellett. Szentiványi reméli, hogy majd Apponyinak sikerülni fog lebeszélni hibeit szándékukról. A küzdő ellenzék hangulata lelkes, mert számítanak reá, hogy Tisza erőszakoskodni fog és akkor a Kossuth-párt is a sikra lép. Tisza egyébként csak az esetben akarja a Házat feloszlatni, ha a két ujoncztulékot és költségvetést a képviselőház megszavazta. Hol lesz akkor már ő?

Az elkecsereedett vasutasok.

Az egész főváros lázas érdeklődéssel várja a vasutasok vasárnapi nagygyűlését. A sztrájkjal való fenyegetőd-

zés nem bir komoly alappal, mert a törvényes rend és a szolgálati szabályzat keretén belül is küzdhetnek jogaikért. A vasutasok memorandumot fognak átnyújtani a Házelnöknek, a kormánynak és a sajtónak, amelyben sérelmeiket kifejtik. Az izgatás terére nem lépnek. A kormány különben rövidesen megoldja a fizetésrendezés kérdését, amint a félhivatalos Bud. Tud. írja.

Az öngyilkos közjegyző.

Bonts Gyula dévai közjegyző öngyilkosságára vonatkozólag Aradról táviratozzék, hogy az apja, Bonts Döme közjegyző és a nővére nevére 3000 koronás váltót hamisított. A dévai bank e lejáratkor szabályszerűen értesítette a közjegyző atyját, aki hamisan jelentette ki aláírását. A dévai bank három napi haladékot adott a rendezésre, azután bűnvádi feljelentést tett a közjegyző ellen, aki az elfogatás elől menekült az öngyilkosságba.

Másfélmillió hagyomány az Akadémiára.

Érdekes végrendekezés történt Henczidán. Mint Budapestről távirják, *Miklóssy Ferencz* dúsgazdag henczidai földesúr meghalt és a régi nemesi világ érdekes nábobja olyan végrendeletet hagyott hátra, mely a maga nevében páratlan. Másfélmillió koronát érő ősi vagyonát a Magyar Tudományos Akadémiára hagyta. De kikötötte, hogy e vagyont az akadémia sem el nem adhatja, sem bérbe nem adhatja zsidónak, sem kikeresztelkedett zsidónak, sem oly családnak, melynek a rokonságához, bár távolról, zsidóatya-fiság is tartozik. Meghagyta azt is, hogy az ősi vagyont csak 100 év múlva adhatja el az akadémia, olyan esetben, ha a haza veszélyben forog, a midőn is a birtok árából nemzetörséget tartoznak szervezni. Az öreg nemes ur ezen hagyományát az Akadémia aligha fogja elfogadni.

Színház.

Blaha Lujza vendégszereplése.

Az örök ifju magyarasszony játékában gyönyörködtünk igazi szívbéli élvezettel. A magyar menyecskék olyan ábrázolója ő, amilyen nem lesz több soha. Egy magának több része van a magyar lélek diadalra jutásában, mint száz híres politikusnak. Hogy Budapest svábjai felhagytak ékes dialektusokkal, az a Blaha Lujza édes nótáinak munkája. Hogy a magyar nóta a külföldiek előtt is kedvelté lett, abban is neki van legnagyobb része. Hogy a debreczeni magyar fajszeretet betöltötte az ország első dalos színházát, annak az érdeme megint csak az övé.

Ez Blaha Lujza nekünk és az egész magyarságnak.

Nálunk, Debreczenben kezdette pályáját. Színészkedésének első tipegő lépteit a debreczeni közönség gyorsan ébredő rokonszenve kísérte szerető gonddal. Eleinte operett énekesnőnek indult s hogy mégis a tüzről pattant

magyar menyecske édes ábrázolója lett, abban meg a debreczeni alföldi levegőnek van oroslánrésze. Itt tanult meg magyarul igazán érezni, ragaszkodni ehhez a néphez oly forró szeretettel, hogy az szétáradva a fővárosban bizony nagyobb munkát művelt a föld népeért ezer nyomtatott könyvnel.

Ez Debreczen Blaha Lujzának.

A józú civismondás szerint nem hal meg addig az ember, míg ezt a finom debreczeni port szivja. No hát adja az Isten, minél hosszabb ideig tapasztalja a debreczeni pornak ezt a jó tulajdonságát.

Az előadásról csak annyit, hogy páratlan szép közönség figyelte, leste minden mozdulatát az örökifjú menyecskének, akivel a magyarok istene jó kedvében ajándékozta meg ezt az országot.

(—s—o.)

Blaha Lujza vendégjátékai. Ma meg holnap lép föl a vendégművész két népszínművében. Este a *Felhő Klári*-ban, régi híres szerepében. Hétfőn este pedig Géczy darabjában, a *Gyimesi vadvirág*-ban. Az „A” bérlet jegyeit a hétfői előadásra csak ma délután 5 óráig tartja fenn a színházi pénztár.

Egy havi műsor. A szinagazgató a következő műsort küldte be. Szinrekerül: Febr. 28. vasárnap. Drótostói Felhő Klári, 29. Hétfő Gyimesi vadvirág. márcz. Kedd. Egyenlőség B., 2. Szerda Lotti ezredesei C., 3. Csütörtök Niniss A. bérlet, 4-ikén Péntek Idegen nő B. bérlet. 5. Szombat Kéz kezdet mos C. bérlet, 6-án Vasárnap Denevér Három testőr A. bérlet, 7. Hétfő Brankovits György B. bérlet, 8-án Kedd Egyenlőség C. bérlet, 9-én Szerda Aranyvirág A. bérlet, 10-én Csütörtökön Otthon B. bérlet, 11-én Péntek Fecskék (először) C. b. 12. Szombat Fecskék A. b. 13. Vasárnap Vasgyáros-Fecskék B. b. 14-én Hétfő III. Richard király C. bérlet, márcz. 15. Kedd Aranylakodalom A. 16. Szerd. Egyenlőség B. 17. Csütörtök Fecskék C. 18. Pénteken: Bob herezeg (huszónötös dször) „A”, 19. Szombaton: Czigányélet (először) „B”, 20. Vasárnap: Fifin. Czigányélet „C”, 21. Hétfő: Magdolna „A”, 22. Kedd: Lady Windermere „B”, 23. Szerda: Casanova. 24. Csütörtök: Fecskék „A”, 25. Péntek: Felhő Rózi bucsuja „B”, 26. Szombat: Klenovits György bucsuja „C”, 27. Vasárnap: Réthy Laura bucsuja „A”, 28. Hétfő: Czigányverseny. 29. Kedd: Czigányverseny, 30. Szerda: Czigányverseny, 31. Csütörtök: Czigányverseny. Debreczen 1904 febr. 27. Makó igazgató.

Nyílttér.

Blous-selyem

60 krtól 11 frt 35 krig métere — legújabb divat! Bérmentesítve és elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény fordulónál postával **Henneberg selyemgyára** Zürich. IV.

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor

az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa.

Nyáron: fürdőorvos Karlsbadban.

Lakik: **Hatvan-utcza 57.**

Rendel: d. e. 9-10, d. n. 3-5.

KWIZDA FERENCZ JÁN.

cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bulgár fejed. udv. szállító, **Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.**

Kwizda Fluidja

Kigyó védjegy **Turista fluid.**

Régi jóhírű diétet.-kosm. szer bedörzsölésre, az ember test izmainak és inainak erősítésére és edzésére. Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és lovaglók által túrák utáni erősítésére és erőgyűjtésre.

Árak:

1/2 palaczk K. 2.—
1/4 palaczk K. 1.20
Kapható minden gyógyszerészertárban. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 20. K.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kilo (kb. 50 db) kevéssé meg sérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi

SCHAEFFER D. SÁNDOR

Budapest, VIII., Bezerédi-utcza 3. szám.

Előnyös olcsó szabott árak mellett beszerezhető: első rendű **Rumburgi, Hollandi, Creás és czérna fonal vásznak, Schroll-féle chiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, Damaszi asztalneműek, törülközők** minden fajta **vászon zsebkendők és rövidárak, ág- és asztal terítők, derék aljtokok** saját készítésű **paplanok, matraczok**, továbbá elvállalom mindennemű **férfi-, női-, gyermek fehérneműek** gyors és pontos elkészítését minta vagy mérték után.

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

Piacz-utcza 28. sz.

a nagy tőzsde mellett.

A fent jelzett vászonneműimet előnyös bevásárlásaim folytán, tekintettel a nagy ár emelkedésre, még a régi árak mellett szolgálok igen tisztelt vevőimnek.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, miszerint helyben, **Piacz-utczán, a nagy tőzsde mellett**

fiók-üzletet nyitottunk.

Fiók üzletünkben **igen olcsón** beszerezhetők a következő árak: **Kalapok, czipők, ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, esőernyők, sétatokok, zsebkések, ollók, pénz-szivar-ozigaretta- és dohánytárczák, fog-haj- és ruhakefék, szappanok, illatszerek gyermekjátékok, gyermekkocsik, ajándéktárgyak, utazóczikkék** és számos itt fel nem sorolt árak.

Vasbot börrrel bevonva	1 frt 20 kr.
Fekete aczélibot	1 " 30 "
Fekete aczélibot nickel fogóval	1 " 72 "
Valódi ezüstoffogóju bot	2 " 50 "

NAGY RAKTÁR MINDENFÉLE SÉTABOTOKBAN.

Főüzlet: Frohner szálloda mellett. **Miklós és Markbreit bazár.** Fióküzlet: Nagytőzsde mellett.

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy

özv. M. Ring Marie és Veje

czég alatt f. évi márczius hó 1-én

női ruha varrótermet

nyitunk, hol minden tekintetben kifogástalan kiszolgálással iparkodni fogunk nagyrabecsült rendelőink legmesszebbmenő igényeit kielégíteni.

Tisztelettel kérjük, hogy varrótermünket minél előbb becses látogatásukkal megtisztelni méltóztassék. **F. hó márczius hóban készítendő ruhákat már most vállalunk.**

A varró terem ideiglenes helyisége: **BATTHYÁNY-UTCZA 12. sz. földszint.**

Kiváló tisztelettel

özv. M. Ring Marie és Veje.

Új üzlet! = PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt =

(a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek **tulnyomó része magyar gyártmány** és bizton állíthatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel **a legjobbat és mégis olcsóbban vásárolhatja nálunk mint bárhol másutt.**

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség jó izlését kiismerni és így módunkban lesz a legmesszebb menő igényeket is a legjobban kielégíteni.

Szives pártfogást kér, tisztelettel

GLÜCK ÉS GERŐ czipő-, kalap- és férfi-divat kereskedők, **DEBRECZEN, Piacz-utcza 22. sz. (a kistemplommal szemben).**

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A nagyérdemű közönséghez! — A nagytőzsde udvarban balra Stein Adolf raktár helyiségében mindennemű bazár cikket és kék zománczedényeket minden elfogadható árban kiárúsítanak, valamint egy teljes üzleti felszerelés, naponta d. e. 8-tól 12-ig d. u. 2-től 5 óráig. Csak rövid ideig tart már.

Törlesztés kölcsönöket 3 $\frac{1}{2}$, 4, 4 $\frac{1}{2}$, 5 és 6 százalékos kamattal földbirtokra, bérházakra gyorsan kieszközöl a 26 pénzügytétellel összekötöttesben levő Bankiroda, Debreczen, Csapó-u. 12.

Góré 4 méter hosszú, jó karban levő, jutányos áron eladó. Magos-utca 20.

Május elsejére kerestetik 4—5 szobás csinos uri lakás megfelelő mellékhelyiséggel és istállóval. Értekezhetni: Bika-szálloda, 24-ik számú szoba.

Portálos bolthelyiség kiadó Piacz-utca 81. Értekezhetni Arany-János-utca 36.

Tágas szobából, előszobából álló garszonlakás verandával, esetleg inasszobával, Nyomatató-utca 9. sz. május egytől kiadó.

Darabos-utca 57. sz. ház, mely 750 forintot jövedelmez évenként, eladó, esetleg kisebb városi vagy kertesébeli házzal elcserélhető.

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedrő használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszerárban, Bőszörményben: Bernáth Miklós gyógyszerárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Telefon 168.

Szakosított munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag **FÖLDVARI L.** debreczeni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házcsevegők és telefonok jókarban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Elő egyéneket megszólalásig élethűen lefest fénykép nélkül saját lakásukon, vagy műtermében párszori félórás ülés közben az arcképfestészet mestere Kiss Gusztáv Jókai-utca 16. Díjazást csak sikerült képért fogad el. Levelekre válaszol.

Jó karban levő, kitűnő hangú Schunda féle czimbalom jutányos áron eladó József kir. herceg-utca 21. szám.

Vörös és fekete Afonya, compótnak, pece-nyéhez, vadhushoz páratlan. Kaphatók **Kontsek Gézánál.**

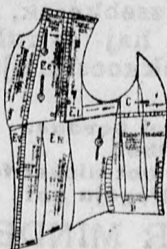
Amerikai photo email képek bármilyen fényképről. Brostü, medaillon, kezelőgomb és nyakkendő-tű foglalásban. Művészileg festve. Olcsó ár! Vámoser Ödön arcképfestészeti művállalat, Debreczen, Széchenyi-u. 36. sz.

500 frtot

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 48 kr.) **Bartilla-Winkler Ede,** Wien, 19/L, Sommergasse 1. Főraktár Török J. Budapest, Király-utca 12. — Kapható **minden gyógyszerárban.** — Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

Alkalmi ajándék

a hölgyvilág részére.

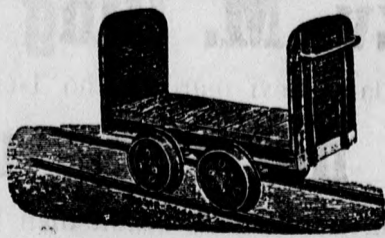

Minden t. hölgy bármilyen divat szerint, fáradtság nélkül saját maga készítheti ruháját az **igazítható női Taille-szabászati készülék** segítségével a nélkül, hogy szabásati rajtot megtanult volna. Eme készülék minden testalkat részére **szabályozható.**

Akadémiailag vizsgázott számos elismerő iratok. **Egy készülék ára 3 kor.** utánvétel mellett. Minden kulturállamban törv. védve és szabdalmaszva.

Főképviselet egész Európára:

E. Drechsler, Wien, VI/2. Liniengasse 18.

Magyar-belga

fémipargyár részvény-társaság

BUDAPEST, VI., Hungária-körut.

KÜLÖNLEGESSÉGE:

Keskenyvágányú vasutak építése és szállítása.

Elvállalja: mezei, erdei, bányai és iparvasutak nyomjelzését, építését és teljes felszerelését.

Szállít: legjobb minőségű Bessemeraczel-síneket, szilárd és szállítható **vágányokat, váltókat és fordítókorongokat** (keskeny és szabványos nyomtávban), bármily szerkezetű **kocsikat** fából és vasból, **mozdonyokat, kerékpárokat, csapágyakat** és mindennemű kocsialkatrészt, **síklópályát, sodronypályát, egysínű vasutat.**

Rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett.

Költségelőirányzatokat és katalógusokat ingyen ad.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.

Drezdai Motorgyár R.-T.

(ezelőtt Hille) főtelepe és műhelye:

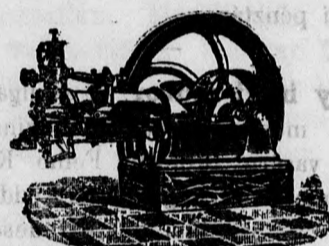
Gellért Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 41.

(Telefon 12—91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtükételesebb, legtartósabb gyártásu **drezdai benzín-motorokat, lokomobilokat és szén-gáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.**

Leggyorsabb kezelés!
64 kiténtetés!

Legolcsóbb üzem!
8 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, favágáshoz, vizemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a **legelső díjakkal lettek kitüntetve.**

oo Kedvező fizetési feltételek! oo

Legmesszebb menő jótállás!

UJ! Budapestben főműhelyt UJ!

rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.